
**Cultuurhistorische waardestelling
boerderij 'Van Beijeren',
Dr. Stapensestraat 24 te Leimuiden,
gemeente Jacobswoude**

Stichting Groene Hart

ERFGOEDHUIS·ZH

stad & streek
CULTUURHISTORIE

9. Conclusies en aanbevelingen

Deze rapportage beschrijft een onderzoek naar de cultuurhistorische waarden van het hoofdgebouw en de bijgebouwen van boerderij 'Van Beijeren' in Leimuiden, gemeente Jacobswoude. De boerderij is onderwerp van onderzoek omdat de eigenaresse wil bezien of het complex behouden kan blijven, mogelijk met gedeeltelijk een nieuwe bestemming.

De boerderij geniet geen monumentbescherming. Uit de voorliggende cultuurhistorische rapportage blijkt de bijzondere en waardevolle karakteristiek van deze boerderij. Om deze te behouden is opname in het te ontwikkelen centrumplan sterk aan te bevelen.

Het hoofdgebouw is in 1902 gebouwd. Vooral het voorhuis vertoont bouwkundige en architectonische kenmerken die zeer karakteristiek zijn voor die tijd. Het betreft zowel traditionele kenmerken, als vernieuwingen in bouwtechniek en materiaaltoepassing. Opmerkelijk is ook het beperkte boerderijkarakter van het voorhuis. Zo zijn er bijvoorbeeld geen kelderramen te zien in de voorgevel.

Zowel aan het exterieur als aan het interieur zijn in de loop der tijd slechts kleine veranderingen aangebracht. Dat is des te opmerkelijker, daar de boerderij in het centrum van het dorp ligt, op een steenworp afstand van winkels en andere voorzieningen. Functiewijziging en verbouwingen liggen dan vaak voor de hand. Ook aanpassingen aan de ontwikkeling in de agrarische bedrijfsvoering hebben slechts in zeer bescheiden mate plaatsgevonden. Thans zien de boerderij en het koetshuis er nog vrijwel hetzelfde uit als in de bouwtijd. Dat is zeldzaam. Ook het erf is opmerkelijk ongeschonden. De boerderij met de hoge bruine beuken en kastanjes is zeer beeldbepalend in het dorpscentrum.

Klein, maar opmerkelijk zijn de verschillen in uitvoering van het voorhuis en van het achterhuis en de stal. Het lijkt er op dat het voorhuis speciaal is ontworpen, terwijl het achterhuis en de stal meer 'standaard' zijn. Voorhuis en achterhuis/stal hebben zelfs geen gezamenlijk dak. De stal is een goed voorbeeld van de eindfase van de ontwikkeling van de Hollandse stal. Vooral bijzonder en monumentwaardig is de toepassing van gietijzer voor de standvinken en de ijzeren langs balken. Dat was indertijd een opmerkelijke vernieuwing die echter nauwelijks vervolg heeft gekregen. Dat geldt ook voor de toepassing van ijzeren liggers in het kelderplafond. Dit was ook een exponent van 'de moderne tijd', die weinig navolging heeft gevonden.

Zoals vaak bij herbestemming van agrarische bebouwing vormen de lichttoetreding en de isolatie belangrijke aandachtspunten. Voor de lichttoetreding dient zoveel mogelijk gebruikt te worden gemaakt van de bestaande gevelopeningen, zoals ramen, deuren en de inrijdeur. Daklichten dienen bij voorkeur een plaats te krijgen aan de niet-erfzijde.

Dampdoorlatendheid van de gevels is ook na isolatie van groot belang.